

## Zondag 12 november 2023

32<sup>e</sup> zondag door het jaar

Eerste lezing: Wijsheid 6, 12-26

Evangelie lezing: Matteüs 25, 1-13

### Overweging

U kent het vast óók wel, dat u niet goed voorbereid bent op een speciale gelegenheid. En dat u plotseling moet improviseren. Soms raakt u daar misschien van in de stress. Heel toevallig had ik in de zomer een bruiloft op Texel van een neefje. Met een heel aantal familieleden zouden we elkaar daar treffen. Met alle zorg had ik een mooie passende jurk uitgezocht en meegenomen. Maar bij aankomst, een dag voor de bruiloft, stormden meteen de ouders van het neefje op mij af. “Wat voor kleren heb je bij je? Het is morgen snoeiheet en windstil en we hebben net van onze zoon gehoord, dat we drie uur in de brandende zon staan en dat er geen enkel stukje schaduw is. We komen net van de winkel en hebben allemaal nieuwe kleren gekocht, die luchtiger zijn dan de kleren, die we hebben meegenomen en ook hoeden met brede randen”. Gelukkig konden we nog snel voor sluitingstijd een nieuwe jurk voor mij kopen, die zelfs in de tropen draagbaar zou zijn, plus een veel te dure hoed.

Ik was zelf niet alert genoeg geweest. Was helemaal niet goed voorbereid op de hitte, hoewel ik het had kunnen weten. (Met al die apps op mijn telefoon...). En ik was mijn familie heel erg dankbaar dat zij tenminste waakzaam en alert waren geweest en mij zo'n grote dienst hadden bewezen.

Het verhaal dat Jezus vertelt, speelt zich ook af vlak vóór een bruiloft. Meteen wordt door Jezus de toon gezet door tien meisjes, de bruidsmisjes, te classificeren als de 'domme' meisjes en de 'verstandige meisjes'. Toen ik die woorden 'dom' en 'verstandig' voor het eerst las, werd ik daar toch een beetje door geraakt. Ik vroeg me af hoe dat kwam.

Misschien heeft dat te maken met de discussies die steeds weer gevoerd worden over hoog opgeleiden versus laag opgeleiden of theoretisch opgeleiden versus praktisch opgeleiden (dat laatste klinkt al wat sympathieker). Ook zijn er discussies waar naar voren komt, dat leerlingen met een HAVO opleiding geen enkele belangstelling willen opbrengen voor een praktisch georiënteerde MBO opleiding.

Bij dergelijke redeneringen wordt 'dom' bijna gelijk geschakeld met laag opgeleid. Het neerzetten van iemand als 'dom' ervaar ik als erg genuanceerd wanneer het gekoppeld wordt aan opleidingsniveau. We weten allemaal dat heel hoog opgeleide mensen hele 'domme' dingen kunnen doen en hele domme beslissingen kunnen nemen. Zoals het woord 'dom' in deze parabel wordt gebruikt, kan dit iedereen aangaan. Ongeacht opleidingsniveau. Dus ook ons.

Wat ik ook een lastig moment vond in de Evangelie lezing, is de plaats waar wordt beschreven, dat de verstandige meisjes hun olie niet willen delen met de zogenaamde domme meisjes. Wanneer de 'domme' meisjes olie tekort komen geven de 'verstandige' meisjes als enig antwoord: “.....Ga liever naar de verkoper en koop voor je zelf “  
Is dit niet een keuze, die haaks staat op alles wat Jezus ons leert in andere lezingen? Juist om samen de delen?

Zoals het verhaal nu wordt verteld hebben de 'domme' meisjes geen andere keuze meer dan naar de verkopers te gaan. Maar dat moeten ze duur betalen. Ze komen te laat voor het feest. De deur is al dicht en de bruidegom antwoordt op hun smeekbede om open te doen: “ ik verzeker jullie, ik ken jullie niet”.

Ik weet niet hoe dat op u overkomt? Maar ik vind dat in eerste instantie hardvochtig en egoïstisch.

De verhalen, die Jezus ons vertelt hebben vaak meerdere lagen, dan we in eerste instantie ervaren. Zo vond ik inspiratie voor verklaringen voor deze evangelielezing bij het boek: Brood en adem van Jos Zwetslood en bij een site van de Jezuïeten, 'Gewijde ruimte'

Jezus probeert met juist dagelijkse verhalen uit te leggen, wat God met ons voor heeft. Zo kunnen de gewone dingen een andere betekenis krijgen. Wanneer er in een verhaal uit het Evangelie over 'brood' wordt gesproken, dan wordt daarmee meestal voedsel voor de ziel bedoeld. Met 'water' wordt bedoeld: bron van eeuwig leven. 'Honing' staat voor de smaak van het hemels paradijs. En Wijn is het teken van het verbond.

Maar wat wordt er met olie bedoeld? Olie in lampen is de brandstof van ons geestelijk leven. De brandstof die wij nodig hebben om ons geloof mee te voeden. Vast te houden aan ons geloof, dat diepgeworteld in ons is. En de overtuiging blijven houden, dat God ons vasthoudt. Het is belangrijk dat we ons steeds opnieuw open blijven stellen voor het woord van Jezus. Ons daarmee blijven voeden. Ook als ons leven soms een doolhof lijkt, waarin we zoeken naar een uitweg. Ook als de wanhoop soms toeslaat en onze lamp bijna is gedoofd.

De verstandige meisjes hebben steeds olie bij de hand. Zij gaan ervan uit, dat je nooit precies weet hoeveel je nodig hebt, hoe laat de bruidegom precies komt en ze bedenken, dat ze misschien een tijd moeten wachten. Ze zijn alert. Verwachtingsvol en ook open voor het feit dat het soms anders gaat, dan van tevoren gedacht.

Zo wil Jezus dat ook wij in het leven staan. Soms laat God lang op zich wachten in ons leven en toch zal Hij (of Zij) zich altijd aan ons openbaren. Hetzij door een tekst, door een toevallige ontmoeting, door muziek, door te zingen of ook vaak (zoals vorige week bij de leerhuisviering zo goed naar voren kwam) in de natuur. Verwachtingsvol en hoopvol te zijn, dát is wat God van ons vraagt. Van ons wordt gevraagd, dat we op elk moment, hoe onverwacht ook, met open hart en handen klaar staan om het hemelse rijk hier op aarde waar te maken.

En met alle onrust in de wereld is dat geen eenvoudige opgave. Ik hoor mensen soms zeggen: ik wankel bijna onder alle ellende, die zo vlakbij in de wereld plaats vindt. Anderen zeggen: mag ik nog wel genieten wanneer ik beseft wat een paar uur vliegen hier vandaan en misschien zelfs op dit moment gebeurt? Dat er mensen, ouderen, kinderen misschien gewond of gedood worden? Situaties, zó complex, zó vastgelopen... ik word daar soms verdrietig van. Hoe kan ik hier mee omgaan? Ik weet het - net als u waarschijnlijk- echt niet.

Wat mij wel aanspreekt is de oproep van het Evangelie van vandaag om ervoor te zorgen, dat ik het vuurtje brandend houd. Door me te blijven voeden en hoopvol te blijven. Door waakzaam te zijn en alert. Door te willen zien, wanneer ik geroepen word. Misschien niet om betekenis te hebben voor mensen ver weg, maar misschien dichterbij.

Zwetslood heeft dat mooi verwoord. Ik citeer:

*Niet de over elkaar buitelandse nieuwsfeiten, die ons dagelijks overspoelen bepalen de zin van ons leven, maar het werk dat we in liefde voor onze naaste doen.*

*Niet de overwinning op anderen geeft glans aan ons leven, maar de gastvrijheid die wij kunnen bieden aan een mens die radeloos naar veilig onderdak zoekt.*

*Niet de slimme welbespraaktheid geeft zekerheid, maar het stille gebed.* Einde citaat.

Laten we proberen waakzaam te zijn in een houding van verwachting en hoop. Laten we proberen het vuurtje brandend te houden en onze handen altijd in een open houding uitstrekken.

Amen.

Janine Noten

Referenties:

J. Zwetslood. Brood en adem. Inspirerende overwegingen bij de Evangelie verhalen van Matteüs. Gooi en Sticht, 2010.

[www.gewijderuimte.org](http://www.gewijderuimte.org)